

Uitvoeringsprogramma Programma Groen 2023-2026

Inleiding

Het gemeentebestuur en de Hilversummers koesteren hun groene tuinstad. En niet voor niets, want Hilversum groen is prachtig groen. Maar onze ambities liggen hoger, we willen meer en nog mooier groen. Het Programma Groen gaat deze ambities uit het coalitieakkoord *Hilversum koesteren* waarmaken. Hoe we dat doen? Het groen uit de natuur óm de stad trekken we door in de stad. Net zoals Dudok dat bedacht had toen hij de Tuinstad Hilversum ontwierp. Groen en natuur komen niet meer vanzelf Hilversum binnen en moeten meer dan een handje geholpen worden. Daarom pakt de gemeente buurten en werklocaties aan en vergroent deze. Onder de slogan 'Groen in Beweging' komen de groene acties van de gemeente en de communicatie hierover samen onder één paraplu.

De komende vier jaar gaan we werken aan 15 groene projecten. Bermen, pleinen, plantsoenen, straten en lanen dragen veel meer bij aan de biodiversiteit. Met meer verschillende bomen, planten en bloemen. Maar ook zorgen we ervoor dat iedereen gezond kan leven in de eigen omgeving in een klimaat dat verandert. Het groen van Hilversum is in beweging en samen zorgen we ervoor dat het in beweging

blijft. Dat doen we door inwoners bij onze projecten te betrekken en door initiatieven van Hilversummers te ondersteunen. Wat gaat u van 'Groen in Beweging' zien?

A. Tegel eruit, groen erin

Planten, bloemen en bomen in plaats van tegels en asfalt. Zo simpel is het. De gemeente gaat daarom vol overtuiging mee met de landelijke beweging 'tegelwippen'. In de groenenquête van 2021 vond 95% van de deelnemers een groener Hilversum belangrijk. Zinloze verharding in straten en pleintjes halen we weg en vervangen we door kruiden, struiken en bomen. Maar liefst 6500 m² aan verharding maakt de aankomende 4 jaar plaats voor groen. Zo worden bijvoorbeeld versteende pleintjes vergroend, boomspiegels vergroot en groene routes aangelegd. Maar ook inwoners zelf kunnen bijdragen! Want een groen Hilversum begint direct voor uw deur. Als inwoner kunt u hieraan meedoen door

ook tegels of andere verharding uit uw tuin te halen. En daarmee wil de gemeente graag een handje helpen. Door het afvoeren van tegels en vervuilde grond te vergemakkelijken en door het uitdelen van kruidenzaad en boompjes. Soorten die passen bij Hilversum en bijdragen aan de biodiversiteit.

Heeft u zelf een leuk idee of initiatief? Daar is in alle plannen ruimte voor. Van straat vergroenen en geveltuintjes adopteren tot boomspiegels beplanten, denk en doe mee! Groen en natuur in de buurt is gewoon fijn en gezond. En al die initiatieven helpen bij het vergroten van de biodiversiteit. Samen voor groen: van tuin naar wijk naar natuurgebied. Zo blijft groen in beweging.

B. Gewoon méér bomen

Dat bosgevoel met die geuren en kleuren, die sfeer, daar zouden we ook wat meer van willen hebben in Hilversum. Hilversum heeft meer bomen nodig in de stad en in de wijken. Daarom komen er verspreid over Hilversum ruim 500 extra bomen bij. Ook in de wijken die bomen het hardste nodig hebben: het centrum en Hilversum-Oost. In bijna elk project gaan we bomen planten. In het project natuurverbinding Raabos-Raaweg planten we zelfs 1,5 hectare bos. En dat kunnen nog veel meer bomen worden. Daarom willen we ook dat Hilversummers bomen planten in hun tuinen. Want ook bomen in tuinen dragen bij aan groene stad. Om inwoners hierbij te helpen, gaat de gemeente ook bomen uitdelen die passen in elke Hilversumse tuin; of die nu groot of klein is.

Hilversum klimaatbestendiger maken met groen: dat is wat veel deelnemers aan de groenenquête aangaven als belangrijkste reden om te vergroenen. Koele routes en pleinen zijn nodig. Bomen bieden schaduw en maken de hitte op zomerse dagen prettig en draaglijk. Bomen temperen met hun wortels ook wateroverlast. U weet wel: die 'rivier' die ontstaat op de stoep en de straat bij zo'n hevige regenbui. Bomen zorgen voor schonere lucht en zijn natuurlijke airco's.

Bomen willen we ook omdat het een thuis is voor vogels en dieren, die door alle bebouwing de weg kwijt kunnen zijn. Die bomen komen op plekken te staan waar ze groot en oud kunnen worden. Want grote bomen zijn niet alleen mooi, maar ook het meest nuttig én het gezondst voor ons allemaal.

C. Spelen en ontmoeten doe je in het groen

Vlak naast de deur elkaar kunnen ontmoeten in het groen of bewegen en spelen is leuk, gezellig en gezond. Een groene en uitnodigende omgeving versterkt een goed humeur bij jong en oud. Daarom worden er samen met kinderen en omwonenden maar liefst 25 speel- en ontmoetingsplekken aangepakt en vergroend. Speelplekken waarvan de speeltoestellen aan vervanging toe zijn, geven we meteen een dikke groene jas. Met elkaar maken we zo'n plek het groene centrum van de buurt. Zo'n kleine plek met groen heeft al grote voordelen. Het zet kinderen aan tot buitenspelen en volwassenen aan tot een wandeling door de straat of een praatje met wijkgenoten. Natuur in de buurt werkt ontspannend, is goed voor de lichaamsbeweging en je krijgt frisse, schone lucht binnen.

Tegel eruit, groen erin, Gewoon méér bomen, Spelen en ontmoeten doe je in het groen; dit alles gebeurt in een intensieve samenwerking tussen de gemeente en de inwoners en

organisaties van onze stad. Met het Programma Groen 2040 worden de groene ambities van het coalitieakkoord ingevuld en lost het bestuur de belofte van samenwerking met de bewoners

in, voor een prachtig resultaat waar elke Hilversummer trots op kan zijn. Samenwerken aan groen: van tuin tot wijk tot natuurgebied.

Programma Groen Uitvoeringsprogramma 2022-2026

Met Programma Groen bouwen we aan een biodivers, klimaatadaptief en vitaal Hilversum. Hoe we dat doen? Het groen uit de natuur óm de stad trekken we door ín de stad. Tegels eruit en groen erin, méér bomen, en spelen en ontmoeten in het groen. Dat zijn de eerste stappen waarmee we Hilversum gaan vergroenen. 15 projecten vormen hierbij samen het uitvoeringsprogramma.

Elke nieuwe raadsperiode wordt het uitvoeringsprogramma geëvalueerd en sturen we bij waar nodig. De projectenlijst kan daardoor veranderen: deze wordt bijvoorbeeld aangevuld met nieuwe projecten die aansluiten op de dan actuele ontwikkelingen.

In dit document leest u de beschrijvingen van de projecten. Voor elk project wordt een eerste kostenraming gegeven. Daarnaast wordt beschreven met welke partners de gemeente aan dit project kan werken. De schetsen die bij de verschillende projecten zijn toegevoegd, zijn ter inspiratie over wat het zou kunnen worden. De schetsen zijn nog geen definitief ontwerp. Bij veel projecten is het belangrijk om met omwonenden en andere belanghebbenden in gesprek te gaan.

Waarde van groen

De waarde van groen is niet uit te drukken in geld. Toch is ervoor gekozen om bij projecten waar nieuwe oppervlakten groen en/of water aan Hilversum worden toegevoegd, inzichtelijk te maken dat het toevoegen van groen ook daadwerkelijk iets oplevert. Deze berekende baten zijn uitgedrukt in euro's.

Voor deze waardebepaling is de rekentool TEEB groene stad gebruikt. Deze rekentool geeft inzicht in de economische betekenis van biodiversiteit en ecosysteemdiensten. Het is een batenanalyse waarmee verschillende baten op basis van generieke kengetallen voor een projectsituatie berekend kunnen worden. Deze kengetallen zijn gebaseerd op verschillende onderzoeken. Op de website van [TEEB groene stad](#) kunt u meer

lezen over deze rekentool. De rekentool brengt bijvoorbeeld de vermeden gezondheidskosten door minder arbeidsverlies, betere luchtkwaliteit, en minder geluidsoverlast in beeld. Ook de baten op het gebied van klimaatadaptatie worden meegenomen, zoals besparing in energieverbruik, vermeden zuiveringskosten en klimaatmitigatie door CO₂-opslag in bomen. Daarnaast worden baten op het gebied van vastgoed meegenomen. Denk aan de stijging in vastgoedwaarde van bestaande woningen en hogere waarde van nieuwe woningen. Tot slot worden de baten op het gebied van recreatie meegenomen. Hierbij kijken we naar de toename van recreatiemogelijkheden en meer winst voor ondernemers, door hogere betalingsbereidheid in een groenere winkelstraat.

Hieronder vindt u de beschrijvingen van de voorgestelde projecten.

Nummer	Project	Periode	Samenhang	Doelen		
1	Vergroenen speelplekken	2023 - 2026	Gemeentelijk Watermanagementplan			
2	Kwaliteitsimpuls Oude Haven	2023 - 2025	Beheer en Onderhoud			
3	Kwaliteitsimpuls Gooise Vaart	2025	Gebiedsagenda Afgestemd op Waternet en op gebiedsagenda bedrijvenparken zuidwest			
4	Koele routes	2025 - 2026	Uitvoeringsprogramma mobiliteitsvisie			
5	Koele plekken	2024 - 2026	Wijkgerichte Uitvoeringsagenda's			
6	Stimuleren groeninitiatieven	2023 - 2026	Gemeentelijk Watermanagementplan			
7	Natuurverbinding Laapersveld	2023	Project Arenapark			
8	Biodiverse vijvers	2024 - 2026	Beheer en Onderhoud			
9	Stadsranden verbinden met heide	2025 - 2026	Beheer en Onderhoud			

Nummer	Project	Periode	Samenhang	Doelen		
10	Ecologische verbindingzones in de stad versterken	2024 - 2026	Beheer en Onderhoud			
11	Natuurverbinding Raabos-Raaweg	2024	Project Raaweg			
12	Bomen als groen Kapitaal	2024 - 2026	Beheer en Onderhoud Velbeleid			
13	Natuurinclusieve maatregelen	2024 - 2026	Beheer en Onderhoud Programma Aardgasvrije Wijken Wijkgerichte Uitvoeringsagenda's			
14	Verwijderen zinloze verharding	2024 - 2026	Beheer en Onderhoud Gemeentelijk Watermanagementplan			
15	Plantsoenen Diependaalselaan	2025	Beheer en Onderhoud Gemeentelijk Watermanagementplan			

1. Vergroenen speelplekken

Spelen in een natuurlijke omgeving is goed voor de ontwikkeling van kinderen. Veel speelplekken in Hilversum hebben een gedateerde inrichting met een overmaat aan verharding. Om deze speelplekken aantrekkelijker te maken voor kinderen en te laten bijdragen aan biodiversiteit en klimaatadaptatie is er jaarlijks een budget beschikbaar voor het vergroenen speelplekken. Het doel is om jaarlijks verspreid over Hilversum ten minste 6 speelplekken te vergroenen. Daarbij wordt rekening gehouden met de onderhoudsplanung van het team Beheer en Onderhoud.

Het Neuwegpark is in deze programmalijn een speciale plek. Het is een bestaand park in een dichtbebouwde stenige buurt. Het is in potentie een plek waar alle doelen van het Programma Groen kunnen samenkomen. Het park biedt door de aanwezige hoogteverschillen mogelijkheden voor hemelwaterinfiltratie voor de omgeving. In het Neuwegpark kunnen bomen worden toegevoegd om de betekenis als koele plek voor de buurt te vergroten. De beplanting wordt verrijkt met door het toevoegen van inheemse bomen, struiken en kruiden. Uiteraard blijft het Neuwegpark zijn huidige functies voor spelen, sporten en ontmoeten behouden. Samen met de bewoners uit de buurt wordt de nieuwe inrichting van het park vormgegeven.

Kostenraming

€ 200.000 per jaar

Neuwegpark: € 540.000

Planning

2023-2026

Potentiële toegevoegde baten Neuwegpark

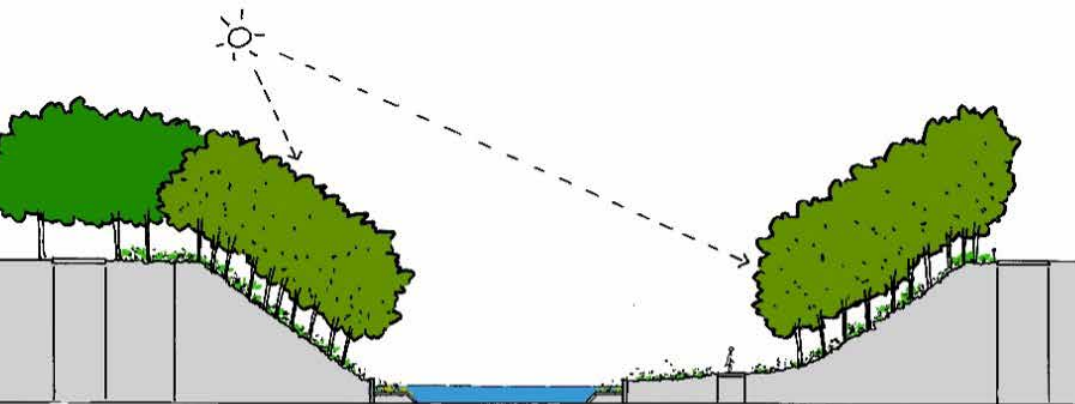
€ 5.667.000

Mogelijkheden externe financiering bij

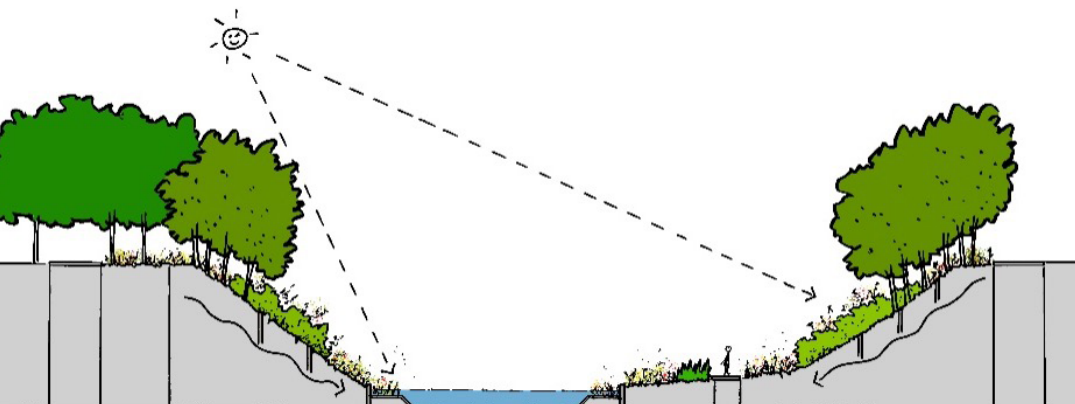
Provincie Noord-Holland, Rijksoverheid en Europa

2. Kwaliteitsimpuls Oude Haven

Huidige situatie

Nieuwe situatie

De Oude Haven is in potentie de biodiverse hotspot van Hilversum. Een robuuste groen-blauwe vinger die reikt tot aan het centrum. De ecologische waterkwaliteit in de Oude Haven wordt verbeterd door natuurvriendelijke oevers aan te leggen en bladval te verminderen. Ook zorgt de gemeente voor vleermuisvriendelijke verlichting.

In de Oude Haven ligt een grote onderhouds-opgave. In 2023 worden maatregelen genomen om erosie op de hellingen van de Oude Haven te voorkomen, de bodem te beschermen en de biodiversiteit te vergroten. In 2025 zal vervolgens met Waternet worden gestart met het verbeteren van de waterkwaliteit en de oevers.

Door de ligging vormt de Oude Haven een aangename groene verbinding tussen centrum en buitengebied. Dit is ook een aanleiding om de mogelijkheden voor bewegen, sporten en spelen te verbeteren. Omwonenden, gebruikers en lokale ondernemers worden betrokken bij de kwaliteitsimpuls.

Kostenraming

€ 971.000

Planning

2023

Partners

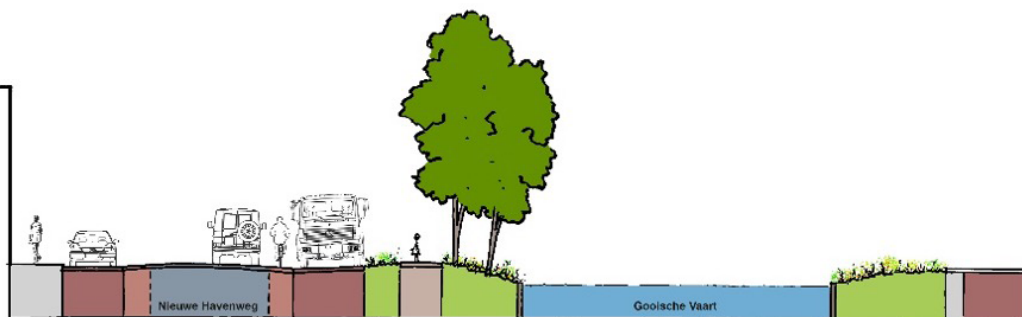
Waternet

Waterschap AGV

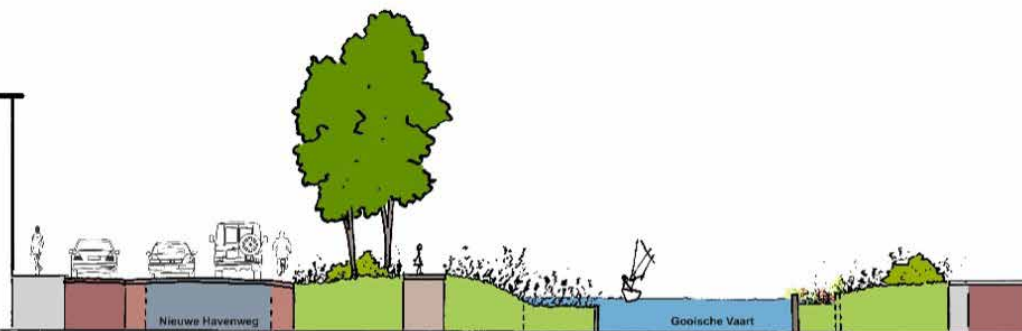
Mogelijkheden externe financiering bij

Provincie Noord-Holland
en Europa

3. Kwaliteitsimpuls Gooise Vaart

Huidige situatie

Nieuwe situatie

De Gooise Vaart sluit aan op de Oude Haven en is daarmee van groot belang voor het verbinden van de Oude Haven met het buitengebied. Het is het begin van de robuuste groenblauwe vinger die reikt tot aan het centrum. De ecologische waterkwaliteit in de Gooise Vaart wordt verbeterd door aan beide kanten natuurvriendelijke oevers aan te leggen. Ook zorgen we voor vleermuisvriendelijke verlichting.

Door de ligging vormen de Oude Haven en Gooise Vaart een aangename groene verbinding tussen centrum en buitengebied. Ook vormt het de groene zoom van het bedrijventerrein Havenkwartier. Dit is een aanleiding om de mogelijkheden voor bewegen, sporten en spelen te verbeteren.

Het project Gooise Vaart kan onderdeel worden van de nog op te stellen gebiedsagenda voor de bedrijvenparken Zuidwest. Met omwonenden, ondernemers en gebruikers van sportcomplex Berenstein wordt de kwaliteitsimpuls voor de Gooise Vaart vormgegeven.

Kostenraming

€ 911.000

Planning

2025 of afgestemd op planning Waternet en op gebiedsagenda bedrijvenparken Zuidwest

Partners

Waternet
Waterschap AGV
Natuurmonumenten
Ondernemersvereniging Zuidwest

Mogelijkheden externe financiering bij

Provincie Noord-Holland, Waternet/
Waterschap AGV en Europa

4. Koele routes

Een koele route is een veilige route voor wandelaars en fietsers die beschaduwd is door bomen. Het is een groene straat die uitnodigt tot bewegen en het maken van een ommetje. De exacte routes volgen het Programma Mobiliteit. Op basis van verkeerskundig onderzoek moet blijken welke straten het meest geschikt zijn als koele langzaamverkeersroute. Ook de uitvoeringsplanning volgt het Programma Mobiliteit.

Mogelijke koele routes zijn:

1. Neuweg/Hilvertsweg
2. Bosdrift
3. Vaartweg/Loosdrechtseweg/Heidestraat/
Zeverijnstraat/Kerkelandenlaan
4. Albertus Perkstraat
5. Hoge Naarderweg/Ceintuurbaan/
Trompenbergerweg/Wittekruislaan
6. Simon Stevinweg/Berlagelaan/Graaf
Wichmanstraat
7. Eemnesserweg
8. Lorentzweg
9. Liebergerweg
10. Wernerlaan/Pieter de Hooghlaan/Holleweg

De Bosdrift: mogelijk een koele route?

Kostenraming

€ 3.150 per strekkende
meter, Bijdrage vanuit
Programma Groen
€ 1.000 per strekkende
meter

Planning

2025-2026, gekoppeld aan
Uitvoeringsprogramma
Mobiliteitsvisie

Potentiële toegevoegde baten

€ 4.600 per m¹

Mogelijkheden externe financiering bij

Provincie Noord-Holland
en Europa

5. Koele plekken

Bedrijventerrein

Woonstraat

NB schetsen zijn bedoeld als verbeeldingen van nieuwe koele plekken.

Een koele groene plek heeft een minimale oppervlakte van 200 m² en ten minste 40% van de oppervlakte is bij de hoogste zonnestand beschaduwd.

Voor het bepalen van koele groene plekken in de zoekgebieden zijn verschillende mogelijkheden.

- Er wordt gekeken naar het verbeteren van bestaande verblijfsplekken.
- Bij gebiedsagenda's of gebiedsontwikkelingen wordt een nieuwe koele groene plek integraal meegenomen.
- Bij het ontbreken van de eerste twee opties kan een terrein met een andere functie (bijvoorbeeld verkeer of wonen) worden omgevormd tot een koele groene plek.

Inwoners kunnen als bewonersinitiatief zelf een plek aandragen. Daarnaast zullen samen met bewoners en andere belanghebbenden locaties worden gezocht bij het opstellen van gebiedsagenda's in gebieden waarbinnen een zoeklocatie ligt.

Het streven is om twee koele plekken per jaar te realiseren.

Kostenraming

€ 200.000 per jaar

Planning

2024 - 2026

Partners

Verzorgingshuizen
Kinderdagverblijven
Bewonersgroepen
Ondernemers-
verenigingen

Potentiële toegevoegde baten

Bedrijventerrein
(1575 m²) € 31.000
Woonstraat
(400 m²) € 834.000

Mogelijkheden externe financiering bij

Provincie Noord-Holland,
Rijksoverheid en Europa

6. Stimuleren groeninitiatieven

De gemeente Hilversum wil inwoners, instanties en ondernemers stimuleren om de stad te vergroenen. Om initiatieven op gang te helpen of om subsidies aan te vragen is medefinanciering van door de gemeente vaak een eis. Dit budget kan daarbij helpen.

Het budget kan op verschillende manieren worden ingezet, zolang het bijdraagt aan de directe omgeving van het initiatief en/of aan de doelen en inspanningen van het Programma Groen. De gemeente participeert als het ware in het initiatief.

Voorbeeld van een mogelijk initiatief: vergroening van een schoolplein waarbij het stimuleringsbudget kan worden ingezet voor bijvoorbeeld de inhuur van een ontwerper, de inkoop van plantmateriaal enz.

Reservering

2023	€ 40.000
2024	€ 49.000
2025	€ 97.000
2026	€ 90.000

Planning

2023 - 2026

Mogelijke partners

Inwoners
H100
Schoolbesturen
Waternet/Waterschap
AGV
Urban Farming 035
Omgevingseducatie

Potentiële toegevoegde baten van dit voorbeeld (Donnerschool)

€ 511.000

7. Natuurverbinding Laapersveld

Het bestaande spoorviaduct over de Diependaalselaan ligt bij wijze van spreken al klaar om gebruikt te gaan worden als ecologische verbinding tussen de natuurgebieden Laapersveld en Laapersheide, en de kantorenparken Laapersveld en Arenapark. Hier kan op de plaats van de informele parkeerplaatsen aan de westkant en de te brede onderhoudsweg aan de oostkant een groene vinger worden gemaakt die de heide de stad in laat komen, zodat het Gooische landschap dichterbij de Hilversummer komt. De verbinding nodigt wandelaars, fietsers en sporters uit de natuurgebieden in te gaan.

Kostenraming

€ 156.000

Planning

2023

Partners

GNR

ProRail

Ondernemers-
vereniging Arenapark-
Laapersveld

Nike

Mogelijkheden externe financiering bij

Provincie Noord-Holland
en Rijksoverheid

8. Biodiverse vijvers

De vijvers in Hilversum zijn belangrijke plekken voor mens en dier. De vijvers nemen een belangrijke plek in het stedenbouwkundig ontwerp van Dudok. Vijvers die uitnodigen tot het maken van een ommetje. Voor sommige dieren zijn ze belangrijk omdat ze voorzien in vocht.

De geometrische contouren zijn uitgangspunt bij het vergroten van de biodiversiteit. Het bewonersinitiatief bij de Kastanjevijver laat zien dat architectonische kwaliteit en biodiversiteit samen kunnen gaan. Behalve de daar toegepaste drijfmatten kunnen in sommige vijvers ook natuurvriendelijke oevers worden aangelegd zonder de vijvervorm aan te tasten. Voor de biodiversiteit is ook meer variatie in de oeverbeplanting van belang. Er zal in veel vijvers ook kritisch gekeken moeten worden naar de biodiversiteit onder water. Met Waternet bepalen we hoe ook dit te verbeteren.

Het verbeteren van de biodiversiteit van de stadsvijvers kan op initiatief van omwonenden of als onderdeel van het groot onderhoud van een vijver plaatsvinden.

Kostenraming

€ 130.000 per jaar

Planning

2024 - 2026

Partners

Waternet/Waterschap
AGV

Mogelijkheden externe financiering bij

Waterschap AGV/
Waternet en Provincie
Noord-Holland

9. Stadsranden verbinden met de heide

Om de natuur Hilversum in te halen, kan op een aantal plaatsen de stadsrand beter verbonden worden met de heidegebieden van het Goois Natuurreservaat. Dit kan door enerzijds binnen de bebouwde kom het bestaand groen een kwaliteitsimpuls te geven en biodiverser in te richten. Samen met het Goois Natuurreservaat worden de meest kansrijke locaties bepaald in de noordostrand, de ooststrand en de zuidrand. Vanuit het GNR wordt de verbinding vooral door begrazing gerealiseerd. Voor deze locaties aan de kant van de gemeente wordt een plan gemaakt om de aansluiting zo optimaal mogelijk in te richten. Daarbij worden nadrukkelijk ook de omwonenden betrokken. De tuinen langs stadsranden kunnen namelijk een belangrijke functie vervullen in versterken van verbindingen. Daarom wordt in elk project samen met inwoners gekeken hoe hun tuinen natuurlijker in gericht kunnen worden. Door het uitdelen van bijvoorbeeld inheemse bloemenzaden en struiken willen we de tuineigenaren faciliteren.

Kostenraming
€ 200.000 per jaar

Planning
2025-2026

Partners
GNR

**Mogelijkheden externe
financiering bij**
Provincie Noord-Holland

10. Ecologische verbindingzones in de stad versterken

Op basis van bestaande kwaliteiten en aanwezige potenties zijn twee ecologische verbindingzones in de stad gedefinieerd: Eén voor bomen en één voor kruidenrijke vegetaties.

In de openbare ruimte worden deze zones versterkt met aanpassingen in het maaibeheer en het bijplanten van bomen. Als gemeente doen we dit zoveel mogelijk in lopende of nieuwe projecten in, of grenzend aan deze verbindingzones.

Kostenraming

€ 100.000 per jaar

Planning

2024 - 2026

11. Natuurverbinding Raabos – Raaweg

Afbeelding is inspiratie voor mogelijke invulling.

Het weiland tussen de Raaweg en Sportpark De Rading ligt in een belangrijke groenblauwe verbingszone op de overgang van de droge zandgronden naar het natte veenweidegebied. Het terrein is een belangrijke schakel tussen het Raabos en de Oostelijke Vechtplassen. In dit gebied kan een geleidelijke overgang van bos naar open landschap worden gemaakt, waarbij bos van de droge gronden wordt verbonden aan bos van de natte gronden. Recreatief medegebruik in het gebied wordt mogelijk. Met de ontwikkeling van het bouwplan aan de Raaweg ligt er grote kans om deze belangrijke verbinding te realiseren.

Het weiland tussen de Raaweg en Sportpark De Rading is in bezit van de gemeente Hilversum, maar ligt in de gemeente Wijdmeren. Dit project moet nog worden afgestemd met de gemeente Wijdmeren en de pachter van het weiland.

Kostenraming

€ 514.000

Planning

2024

Partners

Gemeente Wijdmeren
GNR
Natuurmonumenten
Sportpark De Rading
Waterschap AGV en
Waternet

Potentiële toegevoegde baten

Toevoeging recreatief
groen en bos:
€ 5.421.000

Mogelijkheden externe financiering bij

Kostenverhaal, Provincie
Noord-Holland en
Rijksoverheid

12. Bomen als groen kapitaal

Bomen zijn het groene kapitaal in Hilversum. Hilversumse bomen leveren allerlei groene baten:

- Vergroot biodiversiteit (inheemse boom) en onderdrukt plagen
- Legt CO₂ vast
- Verkoelt bij hitte: 1 grote boom is 10 airco's
- Buffert wateroverlast
- Dempt geluid en wind
- Bindt fijnstof
- Verhoogt waarde van onroerend goed
- Draagt bij aan de bodemvruchtbaarheid

Gemeentebomen

Om deze groene baten optimaal te kunnen leveren is het belangrijk dat bomen in een goede en gezonde standplaats staan. Daarom is een onderzoek van belang naar waar een verbetering van de standplaats nodig is. Het onderzoek zal aanbevelingen en een plan van aanpak bevatten ten aanzien van het boombeheer in het algemeen en specifiek ten aanzien van standplaatsverbetering. De financiering van de daadwerkelijke uitvoering en de eventuele gevolgen voor het huidige beheerbudget voor bomen zal separaat aan de gemeenteraad worden voorgelegd. We gaan ervoor zorgen dat bomen het groene kapitaal van Hilversum blijven.

Boomziektes blijven de komende jaren aandacht vragen en vereisen een proactieve aanpak. Enerzijds door bomen te vervangen die door ziekte niet meer te handhaven zijn en anderzijds door bomen vroegtijdig te behandelen waardoor hun levensduur verlengd kan worden. Bij vervanging is de keuze voor een toekomstbestendige boomsoort die bijdraagt aan (bio-)diversiteit het uitgangspunt.

Particuliere bomen

Op basis van een enquête en de ervaringen van de afgelopen jaren zal worden bepaald of de pilot velbeleid in Hilversum Noord en postcodegebied 1211 wordt geformaliseerd en toegepast in alle postcodegebieden, behalve 1213 en 1217. Samen met inwoners stellen we een beschermde bomenlijst op. Postcodegebieden zonder lijst blijven onder het huidige velbeleid vallen. Om de aanplant van meer bomen in particuliere tuinen te blijven stimuleren worden de bestedingsmogelijkheden van het herplantfonds uitgebreid met het jaarlijks ter beschikking stellen van inheemse bomen voor particuliere tuinen.

Beschermde boom: de beuk aan de Prins Bernhardstraat

Kostenraming

€ 50.000 (onderzoek 2024)

€ 30.000 (beschermde bomenlijst 2025)

€ 30.000 (beschermde bomenlijst 2026)

Planning

Onderzoek: 2024

Beschermde bomenlijst: 2025 - 2026

Potentiële toegevoegde baten

Baten per boom: € 850

13. Natuurinclusieve maatregelen

Provincie Noord-Holland, Omgevingsdienst Noord-Holland Noord en de gemeente Hilversum onderzoeken in de Hilversumse Meent in het kader van de pilot aardgasvrije wijk of een soortenmanagementplan en een gebiedsgerichte ontheffing een werkbare oplossing biedt. Om natuurinclusief bouwen, verbouwen en renoveren verder te stimuleren is het doel van de gebiedsgerichte ontheffing om de onderzoekslast bij initiatiefnemers te verminderen zodat geïnvesteerd kan worden in het verbeteren van de leefomgeving voor gierzwaluwen, huismussen en vleermuizen.

Een gebiedsgerichte ontheffing is één Natuurvergunning (op basis van de Wet Natuurbescherming) voor bepaalde activiteiten in een bepaald gebied. Een soortenmanagementplan heeft als doel het leefgebied voor gebouwbewonende diersoorten te verbeteren. Hierbij hoort ook een aantal grotere voorzieningen in gebouwen (bijvoorbeeld een massawinterverblijf voor vleermuizen) en aanpassingen in de openbare ruimte. Als het gaat om maatregelen in de openbare ruimte initieert de gemeente deze en omwonenden wordt betrokken.

De pilot heeft zich tot nu toe gericht op onderzoeken en onderzoeksmethodiek. In een volgende fase zullen ook concrete fysieke maatregelen moeten worden genomen en die zullen onder meer in de openbare ruimte en in gemeentegebouwen gebeuren.

Omdat de gemeente het nemen van natuurinclusieve maatregelen bij verbouw en nieuwbouw wil stimuleren heeft de gemeente ook een voorbeeldfunctie. Daarom zullen ook maatregelen getroffen in de openbare ruimte (denk bijvoorbeeld aan vleermuisvriendelijke verlichting) en in gebouwen die in eigendom zijn van de gemeente. Bijvoorbeeld door het inbouwen van een massawinterverblijf voor vleermuizen. In eerste instantie worden deze maatregelen afgestemd op onderhoudsactiviteiten in deze gebouwen. Waarbij stadslandschappen waarbij geen grote nieuwbouwplannen of gebiedsontwikkelingen spelen prioriteit hebben. Mocht het onderhoudsprogramma geen gelegenheid bieden dan kunnen separaat maatregelen worden genomen.

Kostenraming

€ 200.000 per jaar

Planning

2024-2026

Mogelijkheden externe financiering bij

Provincie Noord-Holland

14. Verwijderen zinloze verharding

Om Hilversum groener te maken, worden er de aankomende jaren tegels gewipt, zowel in de openbare ruimte als in tuinen. Plekken met zinloze verharding zijn in kaart gebracht. De plekken die vanuit andere projecten niet worden aangepakt, kunnen via dit project worden vergroend.

In de buurten waar de gemeente zinloze verharding gaat verwijderen, worden inwoners gestimuleerd om hetzelfde in hun tuin te doen. Inwoners worden gefaciliteerd door bijvoorbeeld:

- Tuinadvies: beplanting en maatregelen voor dieren
- Vergemakkelijken tegels afvoeren
- Schone goede tuingrond aan te bieden (vanaf 2025)
- Vergemakkelijken afvoeren vervuilde grond (vanaf 2025)
- Verstrekken Hilversums zaadmengsel
- Geveltuintjes te stimuleren
- Adoptie van boomspiegels

Ruimte voor groen langs het muurtje?

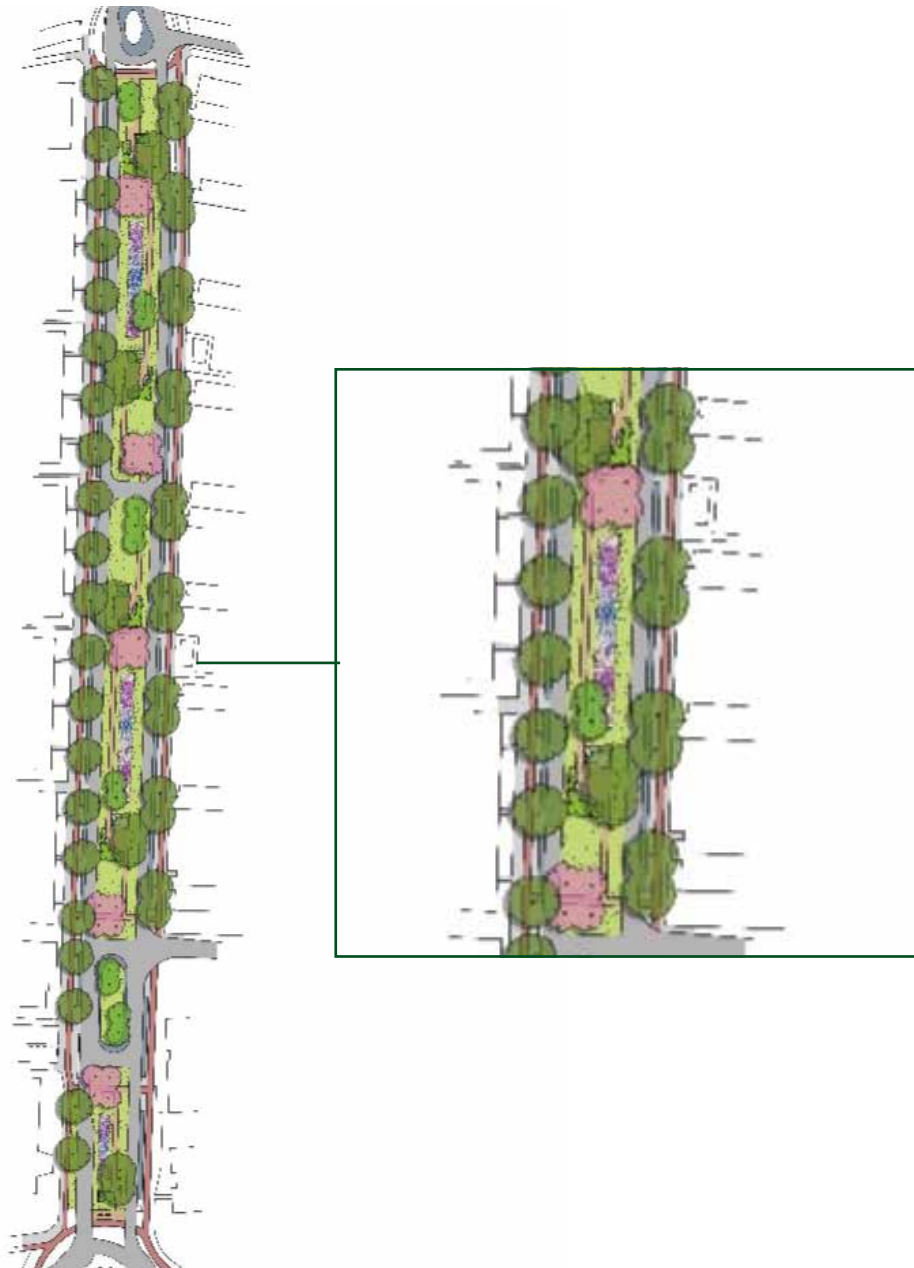
Kostenraming

€ 100.000 per jaar

Planning

2024 – 2026

15. Plantsoenen Diependaalselaan

Vroeger was de tuinstad Hilversum beroemd om zijn bloemenpracht in onder meer de plantsoenen van de Diependaalselaan. Met dit project willen we die oude reputatie op een eigentijdse manier nieuw leven inblazen.

De pleintjes, inclusief de gemetselde plantenbakken, worden in oude luister hersteld. De padenstructuur wordt uitgebreid zodat de middenberm beter kan worden gebruikt voor een rondwandeling. De bomenstructuur wordt aangevuld, de beplanting krijgt een meer natuurlijke uitstraling en er wordt extra belevingswaarde (seizoenen, kleur en biodiversiteit) toegevoegd met drie grote plantvakken. Van ver buiten Hilversum zullen de mensen op hun (elektrische fiets) de bloemenpracht van de Diependaalselaan weer komen bewonderen.

Kostenraming

€ 443.000

Planning

2025

Mogelijkheden externe financiering bij

Provincie Noord-Holland

Hilversum
Mediastad